

Висока школа "Академија за пословну економију"
Булевар Вука Караџића бр. 5. Чачак
ПИБ: 106003689
Матични број: 17765108
Деловодни број: 558-5/2020
Датум: 12.11.2020. године

Akademija za poslovnu
ekonomiju Čačak

Br. 558-5/2020
12.11. 2020. god.
Čačak

На основу члана 91. став 1. тачка 7. Статута, Наставно-научно веће Високе школе "Академија за пословну економију" на седници одржаној 12.11.2020. године, донело је:

ПРАВИЛНИК О ЗАВРШНОМ РАДУ

I ЗАВРШНИ РАД ОСНОВНИХ АКАДЕМСКИХ СТУДИЈА

A. ЦИЉЕВИ И ТЕМА РАДА

Члан 1.

Циљеви израде рада су:

- доказ да је студент овладао знањима и стекао компетенције потребне за самосталан рад у одређеној научној или стручној области или дисциплини;
- упознавање студената са одређеном облашћу научне или стручне дисциплине кроз детаљнију разраду једне теме из те области;
- упознавање студента са одређеном облашћу научне или стручне дисциплине кроз детаљнију разраду једне теме из те области;
- оспособљавање студента за самосталан истраживачки и практичан рад у одређеној научној области;

Члан 2.

Тема рада може бити:

- теоријски проблем;
- практичан проблем у литератури или пракси.

Тема рада може бити:

- теоријски проблем;
- практичан проблем уочен у литератури или пракси.

Тема може бити обрађена на следећи начин:

- студент може да прикупи, обради, структурира и презентира сазнања из литературе релевантна за тему његовог рада;
- студент може да примени знање стечено обрадом литературе и покаже како се неки конкретан проблем може решити. Он то може учинити анализом примера из праксе или литературе, обрадом задатка, емпиријским истраживањем или на неки други практичан начин.

Б. САДРЖАЈ РАДА

Члан 3.

Завршни рад садржи: насловну страну, садржај, увод, текст, закључак, литературу.

Насловна страна треба да садржи основне податке као што су: Висока школа „Академија за пословну економију“ у Чачку, ЗАВРШНИ РАД ИЗ (НАЗИВ ПРЕДМЕТА), наслов рада, име кандидата и број индекса, име наставника који руководи израдом рада, место и датум израде.

Следи садржај у коме су наведени основни делови од којих је сачињен рад (поднаслови) као и бројеви страна на којима се ти делови налазе.

У уводном делу завршног рада треба увести читаоца у тему, презентирати значај теме и разлог због кога је студент одабрао да обради баш ту тему као и преглед текста који следи.

Члан 4.

У главном делу завршног рада студент обрађује тему рада. Он садржи приказ теоријских (основне дефиниције) и практичних (илустративни примери, по правилу оригинални) резултата који се односе на задату тему. Тај део текста треба да буде сачињен од више логичних целина означених одговарајућим насловима и поднасловима.

На крају рада налази се закључак у коме се понављају основна сазнања до којих је студент дошао приликом израде завршног рада.

Затим следи литература коју је кандидат користио при изради рада (абecedним редом по именима аутора), са потпуним подацима о библиографској јединици. Кандидат је дужан да приликом израде свог рада користи најмање десет извора од чега најмање шест извора морају бити академске и стручне публикације и најмање један мора бити на страном језику. Под изворима литературе подразумевају се сви публиковани извори: књиге, чланци, интернет сајтови, компанијски извештаји итд. Стил писања мора бити у складу са уобичајеним стандардима академског писања.

Ц. ФОРМА ЗАВРШНОГ РАДА

Члан 5.

Дужина рада: најмање 20, највише 40 страна.

Формат текста: А4 (210 X 297 мм), маргине све по 2 цм, проред 1, фонт Times New Roman 12. Рад мора бити штампан и повезан али и укоричен.

Рад се предаје у 3 примерака.

Члан 6.

Референце (цитирање):

- навођење извора : користити фусноте или ендноте. Уколико се користе фусноте на крају рада је обавезна литература.
- Навођење извора у литератури, фусноти или ендноти: презиме, прво слово имена, (година издања), назив дела (књига: *italic*, ако је часопис или зборник радова у питању назив чланка се пише нормалним словима а назив часописа односно зборника *italic* стилем), место издања: издавач, број стране на којој се у часопису или зборнику чланак налази.

Члан 7.

Слике, табеле:

- означавање слика и табела у тексту: наводи се број слике (табеле) а затим и назив слике или табеле.
- Навођење извора испод слика и табела – наводи се цео извор: презиме, прво слово имена, (година издања), *назив дела*, место издања, издавач, број стране на којој се у извору слика или табела налази. Користи се фонт Times New Roman 10.

1. ПРОЦЕДУРА ИЗРАДЕ И ОДБРАНЕ ЗАВРШНОГ РАДА

Члан 8.

Студент и наставник се договарају око теме рада и затим наставник одобрава тему.

Након завршетка рада, студент један примерак предаје наставнику. Наставник је дужан да у року од две недеље прегледа рад и укаже студенту на његове недостатке уколико их има.

Студент отклања уочене евентуалне недостатке и завршава рад. Завршни рад студент доноси наставнику који затим предлаже комисију за одбрану рада и у договору са студентом утврђује термин одбране рада. Рок за одбрану рада не може бити краћи од недељу дана нити дужи од три недеље од дана предаје рада.

Студент затим попуњава обрасце и предаје их Студентској служби, чиме формално пријављује одбрану рада.

Студент је дужан да изради и одбрани завршни рад у току исте и наредне школске године у којој је тема завршног рада одобрена.

2. ПРОЦЕДУРА ИЗРАДЕ И КОНТРОЛЕ КВАЛИТЕТА ЗАВРШНИХ РАДОВА

Члан 9.

Наставник утврђује листу тема или тематских области за завршне радове на наставном предмету, односно предметима које предаје у току једне школске године. Листа тема или тематских области за завршне радове наставника који се налазе на истом предмету могу се али и не морају поклапати у потпуности или делимично. Препоручује се наставницима на наставном предмету да усагласе своје листе тема за завршне радове како би се избегло понављање и преклапање тема.

Наставници на наставном предмету са листе тема искључују теме које су одобрене а нису одбрањене и није истекао рок од 6 месеци предвиђен за њихову одбрану.

Члан 10.

Наставници могу одобравати рад на тему или тематске области за завршни рад само уколико су на листи.

Члан 11.

Листа тема за завршне радове доставља се 15 дана пре почетка школске године. Наставници и сарадници попуњавају Листу и шаљу их Студентској служби.

Члан 12.

Листа тема из једне тематске области јесте полуотворена, што значи да она има одређени број унапред дефинисаних тема за завршне радове као и један број слободних тема, односно тема које нису унапред дефинисане и које представљају слободан простор за испољавање иницијативе студента у дефинисању тема. Међутим, и ове теме морају бити у областима које покрива предмет. „Слободних тема“ не може бити више од 30% од укупног броја тема на листи.

Члан 13.

Максималан број тема за завршне радове по наставнику по предмету у току једне школске године је 5, укључујући и слободне теме. Учествовање у одбранама завршних радова није ограничено.

Члан 14.

Студент се јавља наставнику са захтевом да му се одобри рад на завршном раду. Студент има право да узме тему за завршни рад уколико има највише један неположени предмет. Студент има право да ради рад на наставном предмету уколико је тај предмет предвиђен наставним планом на студијском програму на коме се налази студент и уколико га је положио.

Наставник консултује Листу тема за завршне радове како би се уверио да тема коју је студент одабрао већ није одобрена у току школске године на неком другом студенту. Уколико тема није до сада одобрена у току школске године, наставник одобрава рад на теми.

Члан 15.

Наставник одобрава рад на теми и уписује име студента на Листу тема поред назива теме коју је студент узео као и датум одобравања теме. Наставник доставља студентској служби информацију о одобреној теми за завршни рад. Служба за наставна и студентска питања контролише и води евиденцију о одобреним темама и спречава пријаву више тема за завршне радове од стране истог студента код различитих наставника. Све одobreне теме за завршне радове Служба објављује на сајту.

Члан 16.

Наставник разматра са студентом предложену тему како би се уверио да је студент разумео тему, упућује га на начин израде рада, саветује потребну литературу. Наставник уручује студенту Упутство за израду завршног рада. Помоћ у изради рада пружа и сарадник на предмету.

Члан 17.

Рок за израду завршног рада је 6 месеци. По истеку тог рока, пријава теме се поништава а студент може да поново пријави исту тему код наставника.

Члан 18.

Када студент заврши израду рада, доставља га наставнику који је одобрио тему. Наставник мора у року од две недеље да прочита и оцени рад.

Члан 19.

Уколико има примедби на рад и уколико оцени да рад није задовољно, наставник позива студента да рад допуни, унапреди или поправи.

Члан 20.

Уколико је рад на задовољавајућем нивоу квалитета, наставник предлаже одбрану рада. Одбрана рада мора бити заказана у року од најмање једне а највише три недеље од дана прихватања рада од стране наставника и предаје рада од стране студента.

Приликом заказивања одбране завршног рада наставник-ментор предлаже комисију за одбрану рада.

По договору са ментором, студент попуњава потребне обрасце и пријављује одбрану рада у студенској служби Академије.

Члан 21.

Одбрана рада обавезно се обавља пред трочланом комисијом коју чине наставник, ментор и још два наставника. Одбрана завршног рада је јавна. Препоручује се да одбрана рада буде обављена у унапред одређеној учионици.

Одбрана рада састоји се од усменог презентовања рада од стране студента, поставља питања од стране чланова комисије у вези са темом рада и одговарања студента на та питања. Циљ одбране јесте да се комисија увери да је студент самостално израдио и савладао тему рада. Комисија доноси одлуку о одбрани завршног рада већином гласова њених чланова.

Комисија оцењује рад оценама од пет (није положио) до десет (одличан). Оцена се уписује у Извештај о одбрани рада и у индекс студента.

Члан 22.

Након позитивне оцене одбране рада наставник попуњава прописане формуларе о одбрани рада и уписује у индекс студента да је успешно одбранио рад. Наставник уписује датум одбране рада на листу тема за завршне радове. Наставник је дужан да израђене и прихваћене радове студената чува годину дана.

Члан 23.

Наставници и сарадници су дужни да на крају школске године попуњене листе тема за завршне радове доставе Служби за студентска питања.

Члан 24.

Служба за наставна и студентска питања, најкасније до 31. октобра, саставља извештај о броју радова и темама које су одбрањене.

Члан 25.

Наставно веће дискутује о извештају Службе, о броју и темама одбрањених завршних радова а посебно о случајевима одступања од предвиђене процедуре, броја и тема радова, организује анализу садржаја и квалитета одбрањених завршних радова, разматра резултате анализе и доноси одговарајуће закључке.

На основу закључака анализе радова, директор саставља извештај о евалуацији радова на унапред прописаном обрасцу и доставља га Комисији за обезбеђење квалитета најкасније до 30. новембра.

II ЗАВРШНИ РАД МАСТЕР АКАДЕМСКИХ СТУДИЈА – МАСТЕР

A. ЦИЉЕВИ И ТЕМА МАСТЕР РАДА

Члан 26.

Циљеви израде мастер рада су:

- доказ да је студент овладао знањима и стекао компетенције потребне за самосталан рад у одређеној научној или стручној области или дисциплини;
- упознавање студента са одређеном облашћу научне или стручне дисциплине кроз детаљнију разраду једне теме из те области;
- оспособљавање студента за самосталан истраживачки и практичан рад у одређеној научној области;
- проходност за докторске студије.

Члан 27.

Тема мастер рада може бити:

- теоријски проблем;
- практичан проблем у литератури или пракси.

Тема мастер рада може бити обрађена на два начина:

- студент може да прикупи, обради, структурира и презентира сазнања из литературе релевантна за тему његовог рада;
- студент може да примени знање стечено обрадом литературе и покаже како се неки конкретан проблем може решити. Он то може учинити анализом примера из праксе или литературе, обрадом задатка, емпиријским истраживањем или на неки други практичан начин.

B. САДРЖАЈ МАСТЕР РАДА

Члан 28.

Мастер рад садржи: насловну страну, садржај, увод, текст, закључак, литературу.

Насловна страна треба да садржи основне податке као што су: Висока школа академских студија „Академија за пословну економију“ у Чачку, МАСТЕР РАД ИЗ (НАЗИВ ПРЕДМЕТА), наслов рада, име кандидата и број индекса, име наставника који руководи израдом рада, место и датум израде. Следи садржај у коме су наведени основни делови од којих је сачињен мастер рад (поднаслови) као и бројеви страна на којима се ти делови налазе.

У уводном делу мастер рада треба увести читаоца у тему, презентирати значај теме и разлог због кога је студент одабрао да обради баш ту тему као и преглед текста који следи.

Члан 29.

У главном делу мастер рада студент обрађује тему рада. Он садржи приказ теоријских (основне дефиниције) и практичних (илустративни примери, по правилу оригинални) резултата који се односе на задату тему. Тај део текста треба да буде сачињен од више логичних целина означених одговарајућим насловима и поднасловима.

На крају рада налази се закључак у коме се понављају основна сазнања до којих је студент дошао приликом израде мастер рада.

Затим следи литература коју је кандидат користио при изради рада (абecedним редом по именима аутора), са потпуним подацима о библиографској јединици. Кандидат је дужан да приликом израде свог рада користи најмање десет извора од чега најмање шест извора морају бити академске и стручне публикације и најмање један мора бити на страном језику. Под изворима литературе подразумевају се сви публиковани извори: књиге, чланци, интернет сајтови, компанијски извештаји итд. Стил писања мора бити у складу са уобичајеним стандардима академског писања.

Ц. ФОРМА МАСТЕР РАДА

Члан 30.

Дужина рада: најмање 40, највише 60 страна.

Формат текста: А4 (210 X 297 мм), маргине све по 2 цм, проред 1, фонт Times New Roman 12. Рад мора бити штампан и повезан и укоричен.

Рад се предаје у 3 примерака.

Члан 31.

Референце (цитирање):

- навођење извора : користити фусноте или ендноте. Уколико се користе фусноте на крају рада је обавезна литература.
- Навођење извора у литератури, фусноти или ендноти: презиме, прво слово имена, (година издања), назив дела (књига: *italic*, ако је часопис или зборник радова у питању назив чланка се пише нормалним словима а назив часописа односно зборника *italic* стилем), место издања: издавач, број стране на којој се у часопису или зборнику чланак налази.

Члан 32.

Слике, табеле

- означавање слика и табела у тексту: наводи се број слике (табеле) а затим и назив слике или табеле.
- Навођење извора испод слика и табела – наводи се цео извор: презиме, прво слово имена, (година издања), *назив дела*, место издања, издавач, број стране на којој се у извору слика или табела налази. Користи се фонт Times New Roman 10.

3. ПРОЦЕДУРА ИЗРАДЕ И ОДБРАНЕ МАСТЕР РАДА

Члан 33.

Студент и наставник се договарају око теме рада и затим наставник одобрава тему.

Након завршетка рада, студент један примерак предаје наставнику. Наставник је дужан да у року од две недеље прегледа рад и укаже студенту на његове недостатке уколико их има.

Студент отклања уочене евентуалне недостатке и завршава рад. Мастер рад студент доноси наставнику који затим одређује комисију за одбрану рада и у договору са студентом утврђује термин одбране рада. Рок за одбрану рада не може бити краћи од недељу дана нити дужи од три недеље од дана предаје рада.

Студент затим попуњава обрасце и предаје их Студентској служби, чиме формално пријављује одбрану рада.

Студент је дужан да изради и одбрани мастер рад у току исте и наредне школске године у којој је тема мастер рада одобрена.

4. ПРОЦЕДУРА ИЗРАДЕ И КОНТРОЛЕ КВАЛИТЕТА МАСТЕР РАДОВА

Члан 34.

Наставник утврђује листу тема или тематских области за мастер радове на наставном предмету, односно предметима које предаје у току једне школске године. Листа тема или тематских области за завршне радове наставника који се налазе на истом предмету могу се али и не морају поклапати у потпуности или делимично. Препоручује се наставницима на наставном предмету да усагласе своје листе тема за мастер радове како би се избегло понављање и преклапање тема.

Наставници на наставном предмету са листе тема искључују теме које су одобрене а нису одбрањене и није истекао рок од 6 месеци предвиђен за њихову одбрану.

Члан 35.

Наставници могу одобравати рад на тему или тематске области за мастер рад само уколико су на листи.

Члан 36.

Листа тема за мастер радове доставља се 15 дана пре почетка школске године. Наставници и сарадници попуњавају Листу и шаљу их Студентској служби.

Члан 37.

Листа тема из једне тематске области јесте полуотворена, што значи да она има одређени број унапред дефинисаних тема за мастер радове као и један број слободних тема, односно тема које нису унапред дефинисане и које представљају слободан простор за испољавање иницијативе студента у дефинисању тема. Међутим, и ове теме морају бити у областима које покрива предмет. „Слободних тема“ не може бити више од 30% од укупног броја тема на листи.

Члан 38.

Максималан број тема за мастер радове по наставнику по предмету у току једне школске године је 5, укључујући и слободне теме. Учествовање у одбранама мастер радова није ограничено.

Члан 39.

Студент се јавља наставнику са захтевом да му се одобри рад на мастер раду. Студент има право да узме тему за мастер рад уколико има највише један неположени предмет. Студент има право да ради мастер рад на наставном предмету уколико је тај предмет предвиђен наставним планом на студијском програму на коме се налази студент и уколико га је положио. Наставник консултује Листу тема за мастер радове како би се уверио да тема коју је студент одабрао већ није одобрена у току школске године на неком другом студенту. Уколико тема није до сада одобрена у току школске године, наставник одобрава рад на теми.

Члан 40.

Наставник одобрава рад на теми и уписује име студента на Листу тема поред назива теме коју је студент узео као и датум одобравања теме. Наставник доставља студентској служби информацију о одобреној теми за мастер рад. Служба за наставна и студентска питања контролише и води евиденцију о одобреним темама и спречава пријаву више тема за мастер радове од стране истог студента код различитих наставника. Све одobreне теме за мастер радове Служба објављује на сајту.

Члан 41.

Наставник разматра са студентом предложену тему како би се уверио да је студент разумео тему, упућује га на начин израде рада, саветује потребну литературу. Наставник уручује студенту Упутство за израду мастер рада. Помоћ у изради рада пружа и сарадник на предмету.

Члан 42.

Рок за израду мастер рада је 6 месеци. По истеку тог рока, пријава теме се поништава а студент може да поново пријави исту тему код наставника.

Члан 43.

Када студент заврши израду рада, доставља га наставнику који је одобрио тему. Наставник мора у року од две недеље да прочита и оцени рад.

Члан 44.

Уколико има примедби на рад и уколико оцени да рад није задовољио, наставник позива студента да рад допуни, унапреди или поправи.

Члан 45.

Уколико је мастер рад на задовољавајућем нивоу квалитета, наставник заказује одбрану рада. Одбрана рада мора бити заказана у року од најмање једне а највише три недеље од дана прихватања рада од стране наставника и предаје рада од стране студента.

Приликом заказивања одбране мастер рада наставник – ментор предлаже комисију за одбрану мастер рада.

По договору са ментором, студент попуњава потребне обрасце и пријављује одбрану мастер рада у студентској служби Академије.

Члан 46.

Одбрана мастер рада обавезно се обавља пред трочланом комисијом коју чине наставник ментор и још два наставника. Одбрана мастер рада је јавна. Препоручује се да одбрана мастер рада буде обављена у унапред одређеној учионици.

Одбрана мастер рада састоји се од усменог презентовања рада од стране студента, постављања питања од стране чланова комисије у вези са темом рада и одговарања студента на та питања. Циљ одбране јесте да се комисија увери да је студент самостално

Израдио и савладао тему мастер рада. Комисија доноси одлуку о одбрани мастер рада већином гласова њених чланова.

Комисија оцењује мастер рад описним оценама: “није положио”, “положио” или “положио са похвалом”. Оцена се уписује у Извештај о одбрани мастер рада и у индекс студента.

Члан 47.

Након позитивне оцене одбране мастер рада наставник попуњава прописане формуларе о одбрани мастер рада и уписује у индекс студента да је успешно одбранио мастер рад.

Наставник уписује датум одбране рада на листу тема за мастер радове. Наставник је дужан да израђене и прихваћене радове студената чува годину дана.

Члан 48.

Наставници и сарадници су дужни да на крају школске године попуњене листе тема за мастер радове доставе Служби за студентска питања.

Члан 49.

Служба за наставна и студентска питања, најкасније до 31. октобра, саставља извештај о броју мастер радова и темама које су одбрањене.

Члан 50.

Наставно веће дискутује о извештају Службе, о броју и темама одбрањених мастер радова а посебно о случајевима одступања од предвиђене процедуре, броја и тема мастер радова, организује анализу садржаја и квалитета одбрањених мастер радова, разматра резултате анализе и доноси одговарајуће закључке.

На основу закључака анализе мастер радова, директор саставља извештај о евалуацији мастер радова на унапред прописаном обрасцу и доставља га Комисији за обезбеђење квалитета најкасније до 30. новембра.

Комисија најкасније до 31. децембра разматра извештаје о евалуацији мастер радова и доноси потребне одлуке и закључке.

ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 51.

Поступак за измене и допуне овог Правилника врши се по поступку за његово доношење.

Члан 52.

Овај Правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања на огласној табли или сајту Академије.

Директор Академије

др Душан Петровић

[Handwritten signature of Dr. Dušan Petrović]